

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.175/2017/5.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke
Böszörményiné dr. Kovács Katalin előadó bíró
Dr. Pataki Árpád bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Czeglédy Ügyvédi Iroda (ügyintéző:
dr. Czeglédy Csaba ügyvéd)

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Jutasi és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző:
dr. Halász Miklós ügyvéd)

A per tárgya:

közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.679/2016/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 33.P.25.103/2014/13.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2014. szeptember 22-én írásbeli kérelmében az alperest arra kérte, hogy adja ki számára a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság átengedésére kiírt pályázatra benyújtott és 2013. április hónaptól 2014. szeptember 22. napjáig lefolytatott pályázati eljárás során elbírált nyertes és vesztes pályázatokat, amelyek az alperes kezelésében vannak, ez alatt értve a digitalizált formában meglevő pályázati anyagokat is. Emellett a 2013. április hónaptól 2014. szeptember 22. napjáig elbírált pályázatok vonatkozásában is kérte a bírálati lapok, valamint az értékelő lapok kiadását.
- [2] Az alperes a 2013. áprilistól 2014. szeptember 22-ig lefolytatott pályázati eljárás során elbírált nyertes és vesztes pályázatok kiadását megtagadta, mivel azok nem tartoznak az Infotv. 26. § (1) bekezdése alapján kiadható adatok körébe, nem minősülnek közérdekű adatnak. A bírálati lapokat ugyanakkor kiadta a felperes részére.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes kereseti kérelmében arra kérte kötelezni az alperest, hogy az általa kért, a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság átengedésére kiírt pályázatra benyújtott és 2013. április hónaptól 2014. szeptember 22. napjáig lefolytatott pályázati eljárás során elbírált nyertes és vesztes pályázatokat adja ki akként, hogy azokat elektronikus adathordozón doc vagy pdf kiterjesztésű fájlban rögzítve, postai úton küldjék meg.
- [4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte azzal, hogy nem adatkezelő a kért adatok vonatkozásában, amelyek egyébként sem minősülnek közérdekű adatnak. Utalt arra is, hogy a pályázatok az ügyleti terven kívül a pályázók személyes adatait is tartalmazzák, a vesztes pályázatokat pedig visszaküldték az érintett személyek részére, így azok kiadása emiatt sem lehetséges.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 60 napon belül adja ki a felperesnek a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság átengedésére kiírt pályázatra benyújtott és 2013. április hónaptól 2014. szeptember 22. napjáig lefolytatott pályázati eljárás során elbírált nyertes pályázatokat papír alapon akként, hogy a természetes személy pályázó vonatkozásában a pályázó nevén kívül az egyéb személyazonosító adataikat tegyék felismerhetetlenné. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) és a 2012. évi CXXXIV. törvény alapján megállapította, hogy az alperes adatkezelőnek minősül, a kért adatok pedig közérdekű adatok. Miután a pályázatok a természetes személy pályázók nevén kívül egyéb személyazonosító adataikat is tartalmazzák, ezért úgy kötelezte a

nyertes pályázatok kiadására az alperest az elsőfokú bíróság, hogy a természetes személy pályázók vonatkozásában a pályázók nevén kívül az egyéb személyazonosító adataikat tegyék felismerhetetlenné. A vesztés pályázatok kiadása iránti keresetet elutasította, mivel azok nem állnak az alperes rendelkezésére. Bár a felperes elektronikus adathordozón kérte az adatok kiadását, azonban az alperes nyilatkozata szerint papír alapon állnak rendelkezésre az adatok és nincs olyan technikai felszereltsége, hogy azt elektronikus úton küldje meg a felperes számára, ezért az elsőfokú bíróság papír alapú kiadásra kötelezte az alperest. A költségtérítés megállapítása iránti alperesi kérelmet nem ítélte alaposnak, mivel arra csak akkor van lehetőség, ha az igény teljesítését megelőzően arról az igénylőt tájékoztatták.

- [6] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy az alperes a nyertes pályázatokból jogosult felismerhetetlenné tenni a személyes adatokat, így különösen az üzleti tervben a pályázó munkahelyével, munkanélküliségével, végzettségével, egészségi állapotával kapcsolatos személyes adatokat, továbbá a pályázón kívüli személyek személyes adatait. Az ítélet tábla az Alkotmánybíróság 6/2016.(III.11.) sz. határozatának megfelelően vizsgálva az adatigénylést, megállapította, hogy az alperes nem vitásan rendelkezik a kiadni kért közérdekű adatokkal. Az Infotv. rendelkezései alapján az elsőfokú bíróság helytállóan kötelezte a kizárólagos állami tulajdonban álló alperest a kezelésében levő, az állami vagyon hasznosításával kapcsolatos pályázati adatok kiadására és helyesen rendelkezett bizonyos adatok felismerhetetlenné tételéről is, azonban mivel az utóbbi megfogalmazása nem volt megfelelő, ezért ezt a másodfokú bíróság pontosította. Az ítélet tábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját az alperes költségigénye vonatkozásában, megállapítva, hogy azt elkésetten terjesztette elő. Az Infotv. 29. § (3) és (4) bekezdésére utalt e körben. Nem vitásan nem tájékoztatta az adatigényt követően a felperest az alperes a költségekről, mivel a pályázatok kiadását megtagadta, így az alperes nem került abba a helyzetbe, hogy dönthessen arról, hajlandó-e vállalni a megtérítendő költségeket. Ilyen előzetes tájékoztatás hiányában pedig az alperes igényt a perben már nem érvényesíthet a költségekkel kapcsolatban.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte. Jogi álláspontja szerint a jogerős ítélet az Infotv. 3. § 2. pontjába, 3. § 5. pontjába, 10. pontjába, a 26. és 27., valamint a 29. §-ába, továbbá a koncesszióról szóló 1991. évi

XVI. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 9/A. §-ába ütközik. Érvelése szerint az alperes nem tekinthető adatkezelőnek, mivel nem volt jogosult arra, hogy a felperes által kiadni kért adatok tekintetében érdemi döntést hozzon, az adatkezelői minőség független az adatok tényleges birtokban tartásától. A jogerős ítélet által hivatkozott alkotmánybírósági határozat a jelen perben fennálló tényállástól eltérő tényállás mellett született. Előadta azt is, hogy a másodfokú ítélet indokolásával szemben a pályázati üzleti tervében szereplő adatok, amelyben a természetes személy pályázó leírta saját életútját, környezetét, képesítését, eredményeit, illetve az üzlet kialakításával kapcsolatos elképzeléseit, a pályázóval hozhatók kapcsolatba, nem egy vállalkozás adatainak tekinthetők, így személyes adatok. Nem minősülnek a közfeladat ellátásával kapcsolatos adatoknak.

- [8] A Ktv. 9/A. §-a szerint a pályázatok elbírálásáról a döntést hozónak emlékeztetőt kell készítenie, amely a pályázat elbírálása szempontjából lényeges körülményeket tartalmazza, így a beérkezett pályázatok adatainak összefoglalását. A törvény tehát csak a pályázatok adatainak összefoglalását minősíti nyilvánossá, a pályázati anyagok egésze semmiképpen nem minősülhet nyilvánosnak. Utalt e körben a Fővárosi Ítéltábla 21.Pf.20.438/2014/12. számú ítéletére.
- [9] A pályázatok az európai uniós bírósági joggyakorlat szerint sem nyilvánosak, ezt a törvényszék a T-339/10. és T-532/10. egyesített ügyekben hozott ítélete is alátámasztja.
- [10] A költségtérítéssel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az Infotv. 29. § (3) és (4) bekezdése egymással ellentmondó rendelkezéseket tartalmaz, a (3) bekezdés szerint az érvényesíteni kívánt költség vonatkozásában megfelelő a tájékoztatás az igény teljesítését megelőzően, a (4) bekezdés szerint az igénylőt a költségekről az igény kézhezvételétől számított 8 napon belül kell tájékoztatni. Az alperes hivatkozhat az Infotv. 29. § (3) bekezdésére, mivel az igény teljesítése még nem történt meg, amikor az alperes az ezzel kapcsolatos igényét a felperesnek jelezte. Az alperest nem érheti hátrány az ellentmondásos jogszabályi háttér miatt. Utalt továbbá a Fővárosi Törvényszék 71.P.21.613/2014/22. számú ítéletére, amelyben a bíróság azonos körülmények között kötelezte az adatkérőt a másolati költség megfizetésére. Téves az a megállapítás, hogy a perben nem volt vitatott az alperes költségtérítéssel kapcsolatos igénye, a per felperese ugyanis ott többek között arra hivatkozással vitatta a költségtérítéssel kapcsolatos igényt, hogy azt részére korábban nem jelezték. Mindemellett az Infotv. 29. § (4) bekezdésében meghatározott 8 napos határidőt nem lehet jogvesztő határidőnek tekinteni. Hivatkozott e körben a 4/2003. Polgári jogegységi határozatban foglaltakra. Ennek megfelelően kérte, hogy kötelezze a Kúria adatkiadás esetén a felperest a felmerülő másolási költségek megfizetésére, a 8 forint/oldal költségigény szerint.

- [11] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [12] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.
- [13] Az alperes a jogerős ítéletet azzal az érveléssel támadta, hogy nem tekinthető a kiadni kért adatok kezelőjének, a pályázatok üzleti tervében szereplő adatok személyes adatok, továbbá a költségtérítéssel kapcsolatos igénye elutasítását is sérelmezte.
- [14] A közfeladatot ellátó alperes nem vitatta, hogy a felperes által kért adatok a birtokában vannak. A felperes az adatkiadás megtagadása során e körben pusztán arra hivatkozott, hogy az adatokról nem hozott érdemi döntést, ezért nem minősül adatkezelőnek.
- [15] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében előadta, hogy az alperes időközben kiadta részére a kért adatokat.
- [16] Az Infotv. 3.§ 10. pontja értelmében adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül az adaton végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adat további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése.
- Az Infotv. 3.§ 9. pontja határozza meg, ki tekinthető adatkezelőnek. Eszerint adatkezelő az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adat kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja.
- [17] Az Infotv. 26.§ (2) bekezdése alapján a közfeladatot ellátó szervnek lehetővé kell tennie azt, hogy a kezelésében lévő közérdekű és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse. E szabály általánosan kötelezővé teszi azt, hogy az általa kezelt közérdekű adatokhoz minden közfeladatot ellátó szerv biztosítson hozzáférést. A kötelezettség szempontjából csak az számít, hogy az adott szerv közérdekű adatot kezel, s önmagában ennél fogva terheli - a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülése érdekében - az adatigény teljesítésére vonatkozó kötelezettség. Ez az általános érvényű kötelezettség nem korlátozható a címzettek körének szűkítésével, hogy az ne

eredményezné egyúttal a közérdekű adatok megismeréséhez való jog korlátozását.

- [18] Az Alkotmánybíróság 6/2016.(III.11.) AB határozatában kifejtette: az Infotv. 3. § 9. pontja szerinti adatkezelő fogalom részeként az adatkezelési cél meghatározására utalás - a szabályozási környezetet is figyelembe véve - valójában csak a személyes adatok kezelésére irányadó. A célhoz kötött adatkezelés ugyanis kizárólag a személyes adatok kezelését érintően törvényi (pontosabban a személyes adatok védelméhez való jogból eredő, e jog indokolatlan korlátozása ellen garanciát jelentő törvényi) követelmény [lásd: Infotv. 5. § (1) bekezdés b) pont, 5. § (2) bekezdés b) és c) pont, 5. § (3) bekezdés, 6. § (1)-(2) és (4)-(5) bekezdését]. Az Infotv. III. fejezete a közérdekű adatok kapcsán nem tartalmaz ilyen törvényi előírást, vagyis olyan követelményt, ami a közérdekű adatok célhoz kötött adatkezelését tenné kötelezővé.
- [19] Ennek értelmében az Infotv. 26.§ (1) bekezdése szerinti címzettek (közérdekű adatot kezelő közfeladatot ellátó szervek) köre tehát nem korlátozható az Infotv. 3. § 9. pontja szerinti - a jogalkotó által a személyes adatok kezelésére koncentráltan definiált, az adat kezelésének célját meghatározó - adatkezelőkre. Következésképpen az alperes a birtokában levő közérdekű adatok adatkezelőjének minősül.
- [20] Az ítéletábra az eljárás során megtekintette a becsatolt, zártan kezelt iratokat, amelyek alapján helyesen határozta meg azon adatok körét, amelyet az alperes az adatkiadás során jogosult felismerhetetlenné tenni. Az egyes adatokkal kapcsolatos álláspontját az iratok ismeretében részletesen megindokolta, azzal a Kúria is teljes körűen egyetértett. Ezt meghaladóan azonban a közpénzek felhasználásával, közvagyonnal kapcsolatos adatok megismerését lehetővé kell tenni, mivel azokból ismerhető meg, a pályázók milyen feltételekkel nyerték el a pályázatokat.
- [21] E körben utal a Kúria az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésére, amely szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyontra vonatkozó adatok közérdekű adatok. Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése értelmében mindenkinek joga van a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. A közérdekű adatok vonatkozásában a nyilvánosság korlátozása csak akkor fogadható el alkotmányosan indokoltnak, ha azt más alapjog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme kényszerítően indokolja, illetve elkerülhetetlenül szükségessé teszi. Ilyen esetben a nyilvánosság a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával törvényben korlátozható [21/2013. (VII. 19.) AB határozat].

Mindezek alapján a kitakarni rendelt adatokon túlmenően további adatok megismerhetősége nem zárható ki.

- [22] Helytállónan utalt e körben az ítélet tábla a Ktv. 9/A.§ (4) bekezdésével összefüggésben arra, hogy az itt meghatározott adatok közzétételére köteles az alperes, ami nem jelenti azt, hogyha az Infotv. alapján további közérdekű adatok kiadását kéri, azt megtagadhatja.
- [23] Az Infotv. 29.§ (3) bekezdése szerint az adatokat tartalmazó dokumentumról vagy dokumentumrészről, annak tárolási módjától függetlenül az igénylő másolatot kaphat. Az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv a másolat készítéséért - az azzal kapcsolatban felmerült költség mértékéig terjedően - költségtérítést állapíthat meg, amelynek összegéről az igénylőt az igény teljesítését megelőzően tájékoztatni kell.
- [24] A (4) bekezdés szerint ha az a dokumentum vagy dokumentumrész, amelyről az igénylő másolatot igényelt, jelentős terjedelmű, a másolat iránti igényt a költségtérítésnek az igénylő általi megfizetését követő 15 napon belül kell teljesíteni. Arról, hogy a másolatként igényelt dokumentum vagy dokumentumrész jelentős terjedelmű, továbbá a költségtérítés mértékéről, valamint az adatigénylés teljesítésének a másolatkészítést nem igénylő lehetőségeiről az igénylőt az igény kézhezvételét követő 8 napon belül tájékoztatni kell.
- [25] A Kúria nem osztotta az ítélet tábla álláspontját abban a kérdésben, hogy az Infotv. 29.§ (3) bekezdése szerint az adatkezelő kizárólag akkor tarthat igényt költségtérítésre, ha előzetesen tájékoztatja az adatigénylőt a költségekről, és amennyiben erre nem kerül sor, a perben már nem kérheti az adatkiadással kapcsolatban felmerülő költségei megtérítését. Az Infotv. fenti rendelkezése a közérdekű adat kiadása iránti per megindítása előtti előzetes eljárásra vonatkozik, nem a peres eljárásra és az abban vizsgálandó kérdésekre. Az a körülmény, hogy az adatkezelő jogi álláspontja folytán a kért adatok kiadását a pert megelőzően megtagadja, nem eredményezheti azt, hogy ha az adatigénylő által az adatkiadás iránt indított perben a bíróság kötelezi az adatkezelőt az adatok kiadására, azzal összefüggésben tényleges költségei megtérítésére többé nem tarthat igényt. Ez nem következik a jogszabály szövegéből.
- [26] Ugyanakkor adott esetben az elsőfokú bíróság 5. sorszám alatti jegyzőkönyvben rögzített végzésében tájékoztatta az alperest a költségigény tekintetében őt terhelő bizonyítási kötelezettségről. Az alperes ugyan előadta, milyen költségre tart igényt, azonban annak tényét a perben nem bizonyította.
- [27] Mindemellett tény az is, hogy a felperes felülvizsgálati ellenkérelmében bejelentette, hogy az alperes a jogerős ítélet meghozatalát követően - költségei előzetes megtérítése nélkül - kiadta részére a kért adatokat.

[28] Mindezekre tekintettel miután az alperes az adatkiadással kapcsolatos költségeit nem bizonyította az eljárás során, arra nem tarthat igényt.

[29] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp.275.§ (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[30] 2011. évi CXII. törvény 3., 26., 27., 29.§

Záró rész

[31] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57.§ (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

[32] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét az alperes kérelmére a Pp.274.§ (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2017. május 10.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

AM

tisztviselő